

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. év december hó 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 21.B.955/2019/110. számú ítéletét Terhelt1 I.r., és Terhelt2 II.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja, azzal, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részéből a tárgyalási napok között a 2020. július 17., és 2020. október 9. napjának megjelölését mellőzi.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1.] A Fővárosi Törvényszék a 2022. február 9. napján kihirdetett 21.B.955/2019/110. számú ítéletével Terhelt1 I.r. vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pont szerint minősülő költségvetési csalás büntette, és a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint minősülő folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt – halmazati büntetésül – miatt 2 év szabadságvesztésre, és 4 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, melynek végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette.

[2.] Terhelt2 II.r. vádlottat bűnösségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pont szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, és a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint minősülő folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg, és ezért őt – halmazati büntetésül – miatt 1 év 8 hónap – börtön fokozatú – szabadságvesztésre, és 3 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

[3.] A felfüggesztés próbaidejére elrendelte mindkét vádlott pártfogó felügyeletét és rendelkezett – a szabadságvesztés végrehajtása esetére – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[4.] Rendelkezett továbbá a nyomozás során okiratként lefoglalt bűnjelekről, valamint külön-külön kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[5.] A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész mindkét vádlott terhére, hosszabb tartamú szabadságvesztés, és közügyektől eltiltás, és a foglalkozástól eltiltás mértékének emelése, továbbá I.r. vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabása érdekében, míg a vádlottak és védőik felmentésért jelentettek be fellebbezést.

[6.] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.328/2022/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket alapultalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint a bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat teljes körű. Utalt rá, hogy a vádirat az új büntetőeljárási törvény hatályba lépését követően érkezett a bírósághoz, ekként a törvényszék speciális összetételű három tagú tanácsban járt el. Kiemelte, a törvényszék a perrendi szabályokat betartva folytatta le az eljárását, hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértést nem követett el. Az ügyfelelderítési kötelezettségét teljesítette, akként, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok egy részét felolvasás útján tette a bizonyítás anyagává, és volt olyan védelmi bizonyítási igény, melyet helytálló indokkal mellőzött.

[7.] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének széleskörűen eleget tett, mérlegelése során a megállapított tényekből okszerű következtetést vont le a vádlottak bűnösségére. A vádlottak a bűnösségük tagadásán kívül érdemi védekezést nem terjesztettek elő. Az egyes bizonyítékok tartalmát összevetve vizsgálta, és indokolási kötelezettségének eleget téve idézte az okirati bizonyítékokat, amelyeket a tanúvallomások támasztottak alá. A történeti tényállás mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében foglalt megalapozatlansági okoktól, ezért a másodfokú eljárásban irányadónak tekintendő.

[8.] Az ügyész álláspont szerint a védelem felmentést célzó védelmi fellebbezései a másodfokon érvényesülő felülmérlegelési tilalom folytán eredményre nem vezethetnek. Utalt rá, hogy a közvetített szolgáltatásra vonatkozó védői hivatkozást pedig a törvényszék az ítélet szóbeli indokolásában egyértelműen cáfolta azzal, hogy itt egy beszámlázási tevékenységről volt szó ÁFA csalás érdekében, nincs köze a közvetített szolgáltatáshoz.

[9.] A fellebbviteli főügyészség szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket nagyrészt számba vette, tévedett azonban a büntetések kiszabásakor. Ugyanis az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés nem igazodott a bűncselekmény tárgyi

súlyához és társadalomra veszélyességéhez, így az alkalmazott szankció aránytalanul enyhe. Hangsúlyozta, hogy az államháztartást károsító bűncselekmény tárgyi súlya és elszaporodottsága az időmúlás ellenére is jelentős, ami a büntetés kiszabásánál kellő hangsúlyt kell, hogy kapjon.

[10.] Kiemelte, hogy a cselekmények tárgyi súlya okán, álláspontja szerint az enyhítő szakasz alkalmazására egyik vádlott esetében sincs lehetőség. Meglátása szerint mindkét vádlottal szemben felemelt tartamú joghátrány alkalmazása indokolt, így a szabadságvesztés tartamának jelentős emelése, a végrehajtásuk felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése, és közügyektől eltiltásuk szükséges, a foglalkozástól eltiltások tartamának növelése mellett. Utalt még rá, hogy I.r. vádlott esetében a haszonszerzési célból elkövetésre figyelemmel a Btk. 50. § (1)-(2) bekezdései alapján a pénzbüntetés kiszabása sem mellőzhető.

[11.] Az egyéb rendelkezések törvényesek, így egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[12.] Az ügyész nyilvános ülés tartását nem indítványozta és bejelentette, hogy annak tartása esetén, azon nem vesz részt.

[13.] Az I.r. vádlott védője írásban benyújtott fellebbezésének indokolásában védenec – bűncselekmény hiányában történő – felmentésre tett indítványt.

[14.] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet tényállása részben hiányos, részben ellentétes az ügyiratok tartalmával, valamint ténybeli tényre helytelenül következtetett, mely az ítélet részbeni megalapozatlanságát, és téves jogi következtetések levonását eredményezte. Hozzátette, hogy meglátása szerint az elsőfokú ítélet olyan tényeket is rögzített, melyek a tényállásban nem szerepelnek, így a logikai folyamat nem követhető, a levont következtetések nem alkotnak zárt logikai láncolatot.

[15.] Fellebbezésében ezután a Btk. szerinti költségvetési csalás büntettének, mint keretdiszpozíciójának jogi hátterét igen részletesen elemezte. Ekként az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa törvény), az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) vonatkozó rendelkezéseit, valamint az Európai Unió Bíróságának egyes ítéleteit, a HÉA irányelvet, a Kúria 2016. június 16-ai „összegző véleményét”, és a NAV Elnöke által 2015-ben kiadott útmutatót értelmezte, és vetette össze az elsőfokú ítélet megállapításaival.

[16.] A védelmi álláspont szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok nem utalnak arra, hogy a védence cége, a cég3 lett volna a vagyonörök munkáltatója. A társaság ugyanakkor a cég2 felé nem vitásan teljesített, mégpedig mint közvetített szolgáltatást a cég4. felé.

[17.] Vitatta az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapítását, mely alapján azt a következtetést vonta le, hogy a cég4. által kiállított számlák mögött valós teljesítés nem volt. Ekként nem értett egyet azzal, hogy a törvényszék a társaságok alapításának időpontjából azt állapította meg, hogy a számlák fiktívek voltak, mivel az közel esett a szerződéskötés időpontjához. Ugyanez mondható Terhelt2 II.r. vádlott vezetői tisztségviselői jogviszonya keletkezésének időpontjáról. Érvelése szerint azon elsőbírői következtetés is téves, hogy a cég4. székhelyén, 2016. szeptember 28-án tartott házkutatás eredménytelenségéből arra lehet következtetést levonni, hogy 2015 augusztusa és 2016 májusa között nem végzett tevékenységet a társaság. Hangsúlyozta, hogy az eljárásban nem merült fel arra vonatkozóan adat, hogy a II.r. vádlott a cég bankszámla feletti rendelkezési joga körében védence irányította, utasította volna, vagy a számláról levett 119 millió forintot vagy ennek egy részét Terhelt1 I.r. vádlottnak adta volna át. Álláspontja szerint a kihallgatott vagyonörök tanúvallomásából sem következik, hogy őket nem a cég4., hanem a cég3 alkalmazta ténylegesen. Kiemelte, hogy a cég3 és a cég2 felé kiállított számlákon szerepel az a megjegyzés, hogy közvetített szolgáltatást tartalmaz. Ez pedig önmagában kizárja, hogy a számlán szereplő szolgáltatást a számla kiállítója végzi. Sérelmezte, hogy a törvényszék nem tért ki arra, hogy a cég3 a vádbeli időszakban rendelkezett-e bejelentett munkavállalókkal.

[18.] Hivatkozott a Be. 7. § (4) bekezdésére, mely alapján a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. A bizonyítékok bírói mérlegelésének korlátja tehát a kétséget kizáró bizonyítás kötelezettsége. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság kötelezettségének a büntetőjogi felelősségének eldöntése szempontjából lényeges tények tekintetében nem tett eleget. Ugyanis az ítéletből nem követhető, hogy a bíróság miként állapította meg az irányadó tényállást.

[19.] Mindezek alapján védencének elsődlegesen a bűncselekmény hiányából fakadó, másodlagosan bizonyíték hiányában történő felmentését indítványozta.

[20.] II.r. vádlott védője fellebbezését a Be. 584. § (6) bekezdésben írt kötelezettsége ellenére írásban nem indokolta.

[21.] A nyilvános ülésen - előzetes bejelentésének megfelelően - az ügyész, valamint Terhelt2 II.r. vádlott nem jelentek meg, távolmaradásuk a nyilvános ülés megtartásának nem volt akadálya.

[22.] A jelen lévő Terhelt1 I.r. vádlott személyi körülményeiben történt változás kapcsán előadta, hogy jelenleg a cég9 alkalmazásában személyszállítóként havi 250-300.000 forintot keres.

[23.] Terhelt1 I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen tartott perbeszédében lényegében az írásban benyújtott fellebbezését megismételte. Kiemelte, hogy az elsőbírói ítéletben rögzített keretdispozíció ellentétes a hatályos jogszabályoknak, és ítélkezési gyakorlatnak. Utalt rá, hogy a törvényszék a védelmi álláspont lényegi elemét, hogy védence közvetített szolgáltatást látott el, gyakorlatilag egy mondattal megkerülte a szóbeli indokolásában. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság azért tévedett, mert nem rendelt ki könyvszakértőt, aki eligazítást adott volna az adó-, és közigazgatási jogszabályokban. Hivatkozott az Áfa tv. 15. §-ára, mely ugyan nem nevesíti a közvetített szolgáltatást, de rögzíti, hogy „ha az adóalany valamely szolgáltatás nyújtásában a saját nevében, de más javára jár el, úgy kell tekinteni, mint aki (amely) ennek a szolgáltatásnak igénybevevője és nyújtója is.” Az ítélkezési gyakorlatból többek között kiemelte a Kúria Közigazgatási Kollégiumának a Kfv.35.313/2014/4. számú határozatát.

[24.] Sételmezte továbbá, hogy a törvényszék az ügyet nem globálisan nézte, és így nem állapította meg, hogy ki volt a haszonhúzója, a haszon élvezője. A bankszámlakivonatokról pedig látható, hogy a számlák ellenértékét I.r. vádlott átutalta II.r. vádlott cégének, aki abból munkabéreket fizetett ki.

[25.] Hangsúlyozta, hogy védence ellátta azt a szakmai vezetést, a tevékenységét, amit a cég2 elfogadott teljesítésként. Újfént kitért arra is, hogy a NAV utasítás, és a kialakult Európai Bíróság ítélete és gyakorlata szerint, mely objektív feltételek azok, melyekből a számlák fiktivitása felmerülhet, valamint, hogy az elsőfokú bíróság olyan körülményeket értékelte a vádlottak terhére, melyeket az adóigazgatási eljárásban nem lehet az adózótól elvárni.

[26.] Álláspontja szerint semmilyen bizonyíték nem adott alapot azon elsőbírói ténymegállapításnak, hogy a cég4. nem végzett tényleges gazdasági tevékenységet.

[27.] Mindezek alapján a tényállás megalapozatlanságának részbeni kiküszöbölése érdekében, az ügyiratok alapján, annak kiegészítése mellett, védence felmentését kérte.

[28.] Terhelt2 II.r. vádlott védője a nyilvános ülésen előadott perbeszédében kifejtette, hogy álláspontja szerint a törvényszéken elmaradt a bizonyítékok egyenkénti, és összességébe történő értékelése. Érvelése szerint a kulcskérdés, hogy a védence cége, a cég4. végzett-e valós tevékenységet, meg volt-e hozzá a szükséges infrastruktúrája, személyi állománya, pénzeszköze. Kiemelte, hogy ez egy „átközvetített szolgáltatás” volt, I.r. vádlott védőjéhez csatlakozva, és a törvényszék irreleváns feltételezésekből vont le téves következtetést. Például ugyanis abból, hogy a cégnek nem volt a székhelyén kitéve a cégtáblája, egyéb jogsértésre adhat alapot, de nem bűncselekmény. Vagy, hogy a társaság bejegyzéséhez közeli időpontban

történt szerződéskötés, nem jelenti azt, hogy nem végezték el a munkát. Bizonyított, hogy voltak munkavállalók, vagyonőrök, engedéllyel, egyenruhában, munkaszerződéssel, valamint felügyelők, akik az őrnaplót ellenőrizték a terepen. Hangsúlyozta, hogy az, hogy az őrző-védő tevékenység megvalósult, az eljárásban nem volt vitatott.

[29.] Sétrelmezte, hogy az eljárásban könyvszakértő kirendelésére nem került sor, valamint, hogy a könyvelők nem lettek tanúként kihallgatva.

[30.] A védő szerint a vádirat is „több sebből vérzik”, az ugyanis nem tartalmazza, hogy az egyes cégeknek mi volt a funkciója, és nincs körülhatárolva az egyes elkövetési magatartások sem. Hiányolta, hogy nem lett tisztázva az eljárásban a cég2 szerepe, valamint, hogy konkrétan hol realizálódott a nyereség.

[31.] Mindezek alapján védenca, bűncselekmény hiányában történő felmentését kérte.

[32.] A nyilvános ülésen az utolsó szó jogán Terhelt1 I.r. vádlott nem kívánt felszólalni.

[33.] A kétirányú fellebbezések az alábbi eredményre vezettek:

[34.] A bejelentett perorvoslatok folytán eljárva az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását a Be. 590. § (1) (2) bekezdése alapján teljeskörűen – a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül – vizsgálta felül. Így vizsgálta a perrendi szabályok megtartását, a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését, a büntetés kiszabását, valamint a járulékos rendelkezések törvényességét és az indokolás helyességét.

[35.] A vádirat a 2017. évi XC. törvény (Be.) hatálya alatt került benyújtásra, az elsőfokú bíróság az ügyet a Be. 13. § (3) bekezdése szerint a vád tárgyát képező gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekményt három hivatásos bíróból álló tanácsban folytatta le, ahol a tanács egy tagja a törvényszék gazdasági ügyszakának bírása volt, mely a perrendi szabályok szerint kifogástalan.

[36.] Észlelte az ítéltábla, hogy a folytatólagos tárgyaláson a tanács összetételében változás nem történt, azonban az egyes tárgyalási határnapok között több mint hat hónap telt el. Azonban a 2020. március 31. napjától hatályos a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 75/2020. (III.31.) Kormányrendelet 78. §-a, majd 2020. június 17. napjától hatályos 2020. évi LVIII. törvény 219. § (5) bekezdése értelmében ezen

tárgyalási időköz egy év, mely idő alatt folytatott tárgyalásnál nem kell megismételni a tárgyalást.

[37.] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat törvényesen szerezte be, ennek megfelelően a törvényes figyelmeztetések után hallgatta ki a vádlottakat, és a tanúkat, szerezte be az okiratok, és a szakvéleményt. Az elsőfokú bíróság az ügyészség által a vádiratokban felajánlott bizonyítást lefolytatta továbbá a védelem bizonyítási indítványainak is széles körben adott helyt, a bizonyítási eljárás során részletesen megvizsgálta a bizonyítandó tényeket és megfelelően ellenőrizte a vádlottak nyilatkozatait, védekezéseiket.

[38.] A 2019. december 12. napján tartott tárgyaláson elsőként a hallgatás jogával élő vádlottak nyomozati vallomását ismertette. Majd ismertette a feljelentést, valamint a társaságok cégtörténetét. Az ezt követő határnapon (2020. október 13.) a tanúkihallgatásokkal folytatta a bizonyítás felvételét. Ekként a tárgyaláson személyesen kihallgatta: tanú29t, tanú3t, tanú2t, tanú1t, tanú31t, tanú30et. A vagyonörök tanúknak a Be. 181.§ (1) bekezdése alapján írásbeli tanúvallomást engedélyezett (42-I.-től 42-XXIV. sorszámig). A bíróság felhívására nem nyilatkozó tanú22 tanú nyomozati vallomását felolvasta 2021. június 1. napján tartott tárgyaláson, 101. számú jegyzőkönyv). Majd a bizonyítási eljárás befejezté nyilvánítása előtt részletesen ismertette az okirati bizonyítékokat.

[39.] A törvényszék nagyobb részt helyes tényállást állapított meg, azt a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a nyilvános ülésen elhangzottak alapján csak kisebb mértékben kell pontosítani Terhelt1 I.r. vádlott személyi körülményeire vonatkozóan az ítélet 2. oldalának 7. bekezdését azzal, hogy jelenleg a cég9 alkalmazásában szemétszállító, melyből havonta 250-300.000,- forint jövedelemre tesz szert.

[40.] A fentiek szerint pontosított tényállás már hiánytalan és egyben megalapozott, ezért a másodfokú eljárásban irányadó volt a felülbírálat során.

[41.] A tényállásnak az egyes gazdasági társaságokhoz köthető konkretizáltságát szem előtt tartva az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette ügydöntő határozatában, hogy azt kellett ítéleti bizonyossággal eldönteni, hogy a Terhelt2 II.r. vádlott által vezetett cég4. tényleges gazdasági tevékenységet végzett-e, és így az általa, a Terhelt1 I.r. vádlott vezetése alatt álló cég3 felé kiállított számlák mögött valós teljesítés volt-e, amely kérdés megválaszolása érdekében széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le.

[42.] A vádlottak védekezést nem terjesztettek elő. Az elsőfokú bíróság indokolásának érdemi részét (elsőfokú ítélet 7. oldalának 5. bekezdésétől) helytállóan a NAV feljelentésének, a cégiratoknak, a házkutatási jegyzőkönyvnek, a bankszámlakivonatoknak a megjelölésével, és azoknak a tanúvallomásoknak az ismertetésével folytatta. Helyesen emelte ki, hogy a vagyonörök egyezően számoltak be arról, hogy a munkavégzésük feltételei, a közvetlen

vezetőjük (területi képviselő), a munkakörük, sőt, még a munkaruhájuk (melyen mindvégig cég2 felirat volt) nem változott, az őket alkalmazó cégek azonban hathavonta, évente mások voltak. Helytállóan jutott arra a következtetésre is, hogy a cég4. területi vezetői (tanú3, tanú2, és tanú40 tanúk) az esetleges felelősségre vonásuk miatti aggodalom miatt vallották, hogy a cég valós gazdasági tevékenységet végzett, melyet a törvényszék nem fogadott el. Ezt ugyanis maga tanú40 is cáfolta, aki a tárgyaláson elmondta, hogy a vagyontörök a cég3. alkalmazottai voltak, a munkaszerződésen mégsem a társaság szerepelt. Egyikük sem értette, hogy mi állhatott a gyakori cégváltás hátterében. Helyesen emelte ki azt a tényt is, hogy Terhelt2 II.r. vádlott nagyszüleinek ingatlanában, a cég4. székhelyén, és a vádlott tényleges tartózkodási helyén tartott házkutatások során sem a gazdasági társaság iratai, sem cégtáblája nem volt fellelhető.

[43.] Az okiratok és a tanúvallomások tartalmát egyenként és egymással ütköztetve is értékelte, ítélete indokolásából egyértelműen nyomon követhető, hogy melyek voltak azok a tényezők, amelyeket irányadónak tekintett. A mérlegelő tevékenysége során alapos és ésszerű indokát adta annak, hogy az ellentétes bizonyítékok közül melyiket tekintette hitelesnek, továbbá logikus, követhető és áttekinthető érveléssel mutatta be azt is, hogy az ítélete 7. oldalától miért jutott a számlák fiktív voltára levont végkövetkeztetésre.

[44.] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a történeti tényállást, és melyet kellően megindokolt. Az elsőfokú bíróság valamennyi gazdasági társaságra vonatkozólag az iratanyaggal összhangban tárta fel azokat a feloldhatatlan ellentéteket, és állapította meg az alábbiakat. Szintén meggyőző és egyben megcáfolhatatlan érveléssel vezette le a számlák valótlanágát és azok könyvelésbe történt beállítását. A tényállás megállapításához vezető logikai folyamatot ezekben az esetekben is érthetően és átláthatóan ismertette, így a másodfokú bíróság számára ellenőrizhető volt, hogy melyik tényt pontosan melyik bizonyítékra alapította.

[45.] Ekként a törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a cég2. 2015. szeptember 1. napján alvállalkozói kereszteszűdést kötött a Terhelt1 I.r. vádlott által képviselt cég3-vel. A szerződés 6. pontja szerint az alvállalkozó a tevékenységet személyesen, vagy alkalmazottai közreműködésével láthatja el. A keretszerződésben vállalt vagyonsvédelmi feladatokat a cég3 minden esteben elvégezte, mely gazdasági eseményekről számlát állított ki a megrendelő felé, aki átutalással teljesítette a fizetési kötelezettségét az alvállalkozó felé. 2015. augusztus 25. napján a cég3 szűnleg alvállalkozó szerződést kötött a Terhelt2 II.r. vádlott vezetése alatt álló cég4-vel vagyonsvédelmi feladatok ellátására.

[46.] A védelmi fellebbezésben elhangzottakra figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolását annyiban kiegészíti, hogy a nyomozati iratok mellékletében elfekűő „Szolgáltatási szerződés” a vagyonsvédelmi feladatok ellátásáról, és nem pedig annak közvetítéséről szűl. A kiállított számlákön pedig minden esteben az időtartam megjelölése mellett a „szerződés szűrint” elvégzett megjelölés szerepel

[47.] Ennek megfelelően az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását azzal egészíti ki, hogy a számvitelről szóló 2000. évi c. törvény 3. § (4) bekezdés 1. pontja határozza meg pontosan a „közvetített szolgáltatás” fogalmát, mely szerint a gazdálkodó által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás; közvetített szolgáltatásnál a gazdálkodó vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a gazdálkodó a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye, vagyis az, hogy a gazdálkodó nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron, egyértelműen megállapítható.

[48.] Mindebből következően a szolgáltatás közvetítőjét ilyen esetekben úgy kell tekinteni, mint aki a szolgáltatásnak saját nevében igénybevevője és nyújtója is egyidejűleg. Ugyanezt tartalmazza az Áfa törvény 15. §-a is a fogalommeghatározásában. Ez azt jelenti, hogy a szolgáltatás közvetítője két szerződést köt saját nevében. (Ennek mentén tudjuk elhatárolni a szolgáltatásközvetítőt az ügynöki (közvetítői) szolgáltatás nyújtójától.) Tulajdonképpen a közvetített és a közvetítői (ügynöki) szolgáltatás nyújtója is „más szolgáltatását árulja”. A szolgáltatás közvetítője „saját nevében más javára” jár el. Ekképpen a közvetítőn „keresztülfolyik” maga az alapszolgáltatás is, amelyet felárral terheltén vagy anélkül nyújt és számláz tovább megrendelője részére.

[49.] Kiemelendő, hogy a vizsgálat során a konkrét szerződést kell elemezni, mivel egyes szolgáltatások jellegüknél fogva nem minősülhetnek közvetített szolgáltatásnak, továbbá a számlán egyértelműen elkülönítetten kell megjeleníteni, hogy mely szolgáltatás minősül vásárolt és változatlan formában továbbértékesítettnek, illetve mely minősül saját szolgáltatásnak, továbbá formailag a megrendelő és az adóalany közötti szerződésnek egyértelműen tartalmaznia kell, hogy változatlan formában történik a továbbértékesítés. Analitikájában pedig a továbbértékesített szolgáltatások tekintetében egyértelműen megállapíthatónak kell lennie a szolgáltatásról kiállított számla és a beszerzést tartalmazó számla kapcsolata. Ehhez pedig analitikus nyilvántartásban kell vezetni, hogy mely továbbszámlázott szolgáltatáshoz mely beszerzett szolgáltatás tartozik, melyet szintén nem vezettek a vádlotti gazdasági társaságok. Mindezek alapján jelen ügyben egyértelműen beszámlázási tevékenységről volt szó ÁFA csalás érdekében, és nem közvetített szolgáltatásról.

[50.] Mindebből következően a törvényszék helyesen állapította meg, hogy a cég4. tényleges gazdasági tevékenységet nem végzett, ekként a cég3 részére valótlan tartalmú számlákat állított ki a színleges őrzési tevékenységekről. Terhelt1 I.r. vádlott tehát, az ügyvezetése alatt álló cég3 - 2015. októberéről 2016. májusáig - adóbevallásában jogosulatlanul szerepeltette a Terhelt2 II.r. vádlott vezetése alatt álló cég4. által kiállított fiktív számlákat. Míg a Terhelt2 II.r. vádlott ügyvezetése alatt álló cég4. nevében benyújtott általános forgalmi adóbevallásokban szerepeltette ezen valótlan tartalmú számlákat, azonban az azok kapcsán felmerülő ÁFA-t nem fizette meg, hanem a bevallásokban ténylegesen meg nem történt beszerzések adatait tüntette fel, valamint 2016 május hónapban pedig egyáltalán nem nyújtott be adóbevallást. Az elsőfokú bíróság meggyőző indokát adta annak, hogy

Terhelt1 I.r. vádlott ezen jogosulatlan adólevonási jogot gyakorolva, összesen 82.906.335,- forint összegű vagyoni hátrányt okozott az állami költségvetésnek, Terhelt2 II.r. vádlott pedig tisztában volt mindezzel a fiktív számlák kiállításakor.

[51.] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének igen széleskörű teljesítése után a rendelkezésére álló bizonyítási anyagot a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben, az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte és mérlegelte. A bizonyítékok értékelése során az elsőfokú bíróság tehát logikai hibát nem vétett és a beszerzett bizonyítékokból iratellenes, vagy az adott bizonyíték kereteit meghaladó következtetéseket sem vont le. Helytálló érveléssel állapította meg azt is, hogy bár a védők igazságügyi könyvszakértő kirendelését egyértelműen, és határozottan nem indítványozták, a vádlottak büntetőjogi felelőssége azonban olyan jogkérdés, mely nem tartozik szakértői kompetenciába (elsőfokú ítélet 7. oldalának 8. bekezdése).

[52.] Az elsőfokú bíróság fentieket tehát a vádlottak védekezésével szemben a tanúvallomásokra, a cégnyilvántartás irataira, az adóbevallásokra, az alvállalkozói szerződésekre, a munkaszerződésekre, a bankszámlák forgalmi adataira és azok tartalmára, az adóhatósági jegyzőkönyvekre, az adóigazgatási eljárás adataira, a revizori feljegyzésre, valamint a további okirati és a személyi bizonyítékokra alapította és helyes mérlegeléssel állapította meg.

[53.] Mindezek alapján az ítéltábla megállapította, hogy a megalapozott tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok rendelkezésre álltak, azokat az elsőfokú bíróság megvizsgálta és kellő részletességgel értékelte, bizonyíték értékelő tevékenysége során logikai hibát nem ejtett.

[54.] A megalapozott tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, továbbá cselekményeiknek minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek. Mindenben helytálló jogi álláspontot fejtett ki a bűncselekmények rendbelisége, minősítése, és az egyes elkövetési alakzatok kapcsán.

[55.] A hamis magánokirat felhasználásának vétsége vonatkozásában kiemelendő, hogy az a költségvetési csalással valóságos heterogén alaki halmazatot képez, továbbá az egységes bírói gyakorlat szerint a bűncselekmény rendbeliségét nem a felhasznált okiratoknak, hanem azoknak a jogviszonyoknak a száma határozza meg, amelyekben a felhasználásra sor kerül. Ugyanazon jogviszonyban több magánokirat egyszeri felhasználása természetes egység (BH2021.299.). A Btk. 6. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett a bűncselekmény, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére rövid időközökben követ el. A következetes bírói gyakorlat szerint az ugyanazon adónemre, ugyanazon jogviszonyban több adómegállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások a folytatólagoság egységébe vonhatók, ha annak valamennyi feltételei – így az elkövetések közötti rövid időköz is – megállapítható (EBH2019.B.6.).

[56.] Osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a költségvetést károsító bűncselekmény vonatkozásában az üzletszerű elkövetésre vonatkozó utalását, és annak megállapíthatóságát, míg annak kellő jogi okfejtése ugyancsak megtalálható az ítéletben (elsőfokú ítélet 12. oldalának 6. bekezdése). Mindemellett hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja alapján üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. A költségvetési csalás kapcsán a következőkes bírói gyakorlat szerint az egy adónemre több adómegállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások is az üzletszerűségbe vonhatók, ha annak valamennyi feltételei – rendszeres haszonszerzésre törekvés – megállapítható. Az azonos tényállásban szereplő különböző elkövetési magatartások egymással bár nincsenek releváns kapcsolatban, mégis lényegében azonos időszakot átölelve valósulnak meg. Ilyenkor az egyes magatartások az egységesen meghatározott eredmény foglalja össze a bűncselekmény egységébe. Ekként pedig a bűncselekmény megállapítását eredményező részcsselekmények alapját képezhetik a „több ugyanolyan bűncselekmény” megállapításának az üzletszerűség fogalmában.

[57.] A büntetés kiszabási tényezők és a reális belső arányosság szem előtt tartásával vizsgálta meg a másodfokú bíróság a büntetés kiszabását érintő fellebbezéseket. Az elsőfokú bíróság a BK.56. véleményben foglaltaknak megfelelően értékelte a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket.

[58.] Mindkét vádlott esetében helyesen, enyhítő körülményként értékelte az eljárás elhúzódsát, amely a vádlottak terhére nem róható okból következett be.

[59.] Az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy az időmúlásra, és mindkét vádlott büntetlen előéletére, továbbá II.r. vádlott esetében a bűncselekmények elkövetésben betöltött konkrét szerepére, a bűnsegédi alakzatra, és az általa okozott vagyoni hátrány alsó tételkerethez igen közeli összegére tekintettel, indokolt az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazása.

[60.] Mindkét vádlott esetében az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság általuk kiszabott szabadságvesztés tartama megfelelő, és a végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése is indokolt, és annak tartamával is egyetértett az ítéltábla. Ugyanis a másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés tartama mindkét vádlott vonatkozásában igazodik az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához, és alkalmas a büntetési célok elérésére is, így annak sem súlyosítása, sem enyhítése nem szükséges.

[61.] Az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a

szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról ítéletében rendelkezzen. Az ítélkezési gyakorlat szerint az előzetes bírósági mentesítésre való érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítókat összevetve kell értékelni (BJD 9986). A Kúria az EBH 2018.B.13. számú határozatában ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő, vagyis azt szükséges eldönteni, hogy a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is.

[62.] Mindezen szempontokat figyelembe véve az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlottak terhére megállapított bűncselekmény(ek) típusa és hosszabb időtartamot magában foglaló elkövetése a személyükben rejlő kockázatot mutatja, így nem érdemesek az előzetes mentesítésre.

[63.] A szabadságvesztés jogszabályhelyét helyesen jelölte meg a törvényszék, melyet a másodfokú bíróság annyiban egészít ki, hogy e büntetés törvényhelyeként feltünteti a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontját, továbbá a Btk. 35. § (1) bekezdésének második fordulatát is.

[64.] A szabadságvesztés büntetés börtön fokozatának meghatározása, továbbá – annak végrehajtása esetén – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezés is törvényes, az elsőfokú bíróság helyesen tüntette fel ítéletében, hogy ezen rendelkezések mely törvényi előírásokon alapulnak.

[65.] Osztotta a törvényszék álláspontját a próbaidőre tartama alatti pátfogó felügyeltük elrendelésének szükségességével is, melynek jogszabályhelyét a Btk. 63. § (1) bekezdés d) pontjával teszi teljessé az ítéltábla.

[66.] A Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a foglalkozás gyakorlásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el. Ekként, mivel a vádlottak a cselekményét a társaság bejegyzett vezető tisztségviselőjeként követték el, így foglalkozási szabályt sértettek. A másodfokú bíróság a vádlottakkal szemben alkalmazott foglalkozástól eltiltása tartamának, 4 illetve 3 évben történt meghatározásával is egyetértett, melynek törvényhelyeként a törvényszéki ítéletben írtakon túl rögzíti a Btk. 33. § (1) bekezdés e) pontját is.

[67.] A törvényszék az eljárás alatt lefoglalt bűnjelekről, és a bűnügyi költségről is a törvénynek megfelelően rendelkezett.

[68.] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[69.] Az ítéltábla észlelte, hogy a törvényszék az ítélet bevezető részében tévesen olyan tárgyalási napokat is feltüntetett, melyek nem voltak kitűzve, ekként bizonyítás sem folyt, így azokat a Be. 451. § (2) bekezdés c) pontja alapján utalva a Be. 425. § (1) bekezdésében foglaltakra, mellőzte a másodfokú bíróság.

Budapest, 2022. év december hó 8. napján

Dr. Rédei Géza s.k., a tanács elnöke

Dr. Kertész Andrea s.k., előadó bíró

Dr. Patassy Bence s.k., bíró

A Fővárosi Törvényszék 21.B.955/2019/110. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.173/2022/11. számú végzése folytán 2022. december 8. napján Terhelt1 I.r., és Terhelt2 II.r. vádlottal szemben jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. év december hó 8. napján

Dr. Rédei Géza s.k.

a tanács elnöke